

Libris.RO

Respect pentru oameni și cărți

Povestiri cu final schimbat

Ediția a II-a, adăugită

EDITURA
ART

Redactor: Iulia Pomagă
Tehnoredactor: Angela Ardeleanu
Copertă: Alexandru Daș
Ilustrație copertă: Mircea Pop

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
IARU, FLORIN

Povestiri cu final schimbat/ Florin Iaru. – Ed. a 2-a, adăug. –
București: Art, 2015

ISBN 978-606-710-190-4

821.135.1-32

Florin Iaru
Povestiri cu final schimbat

© Editura Art, 2015, pentru prezenta ediție

Povestiri cu final schimbat

Libris.RO

Respect pentru oameni și cărți

Între cei doi de la etajul șapte s-a întâmplat ceva grav, ireparabil. Răzbăteau ades prin peretele subțire ori plânsul ei nervos, ori pașii lui aiurea. În rest, păreau cei dintotdeauna. El pleca la șase, ea la șapte, el se-ntorcea la două, ea la trei. Luau rar masa împreună. Câteodată, seara, mergeau la un spectacol și se-ntorceau surâzători către miezul nopții. Da, dar odată deschisă ușa, odată trecut pragul, odată învârtită cheia, plânsul reîncepea, pașii aiurea reîncepeau. Se-ntâmplase ceva. Iar vecina de-alături, ei, vecina murea de curiozitate. Rezistă cât rezistă, o zi, două, douăsprezece, într-a treisprezecea își făcu pe voie. În vârful picioarelor, cu inima bătând, se apropie de ușa misterioasă. Se frânse de șale și privi pe gaura cheii cu o satisfacție diabolică.

Imediat însă urlă ca scoasă din minți și se refugie în garsoniera ei scâncind și blestemând. Broasca o mușcase de ochi.

Micuța Dora îl așteaptă de o săptămână pe Moș Crăciun. Nu știe prea bine. Să se bucure-nfricoșeze ca la dentist, ca la Mall, ca la piscină? În căpșorul unei fetițe de cinci ani, cu zuluți, codițe, săndăluțe, cercei roșii, ineluș translucid și, pe deasupra, încălțată cu pantofii roșii, din piele întoarsă, ai mamei, trec gânduri pe care nu le poți pricepe niciodată. Îl ține minte vag pe moșul de anul trecut. E o imagine de vată, din care mai supraviețuiește un nas lung, roșu, furnăit și un parfum care îi aducea aminte de bunicul. Nu știe încă: adierii i se zice lavandă. Mama bombăne deseori: „Mai schimbă și tu, tată, odioșenia aia..“ „Ei, ce știți voi?“ – răspunde el, invariabil.

Sub vălătucul de haine roșii, în care uriașul se împiedicase, ar fi trebuit să fie tataie. Dar tataie nu are părul alb, ci negru ca pana corbului, cu o margine deschisă la baza capului. De multe ori, ea îi face codițe și râd împreună ca doi buni prieteni. Însă moșul ăla era cam ciudat. În primul rând, vorbea fonfăit, prea aproape de ea. Apoi, a săltat-o de pe un genunchi pe altul până i s-a aplecat, râzând prostește. Și nici cadourile n-au fost prea grozave. Le văzuse în dulapul cel mare, ascunse după saltea. Un moș deștept i-ar fi adus altceva, dacă era un moș deștept. Dar toți moșii – și asta o

știe de la tata – ar trebui lichidați. Cu excepția bunicului, firește.

Numai lui i-a mărturisit micuța Dora dorințele cele mai secrete. Iar el s-a jurat solemn că o să scrie o scrisorică în numele ei și că, numai pentru ea, Moș Crăciun va veni înainte de vreme. De aceea, când, în casa tăcută, adormită, ușa se dă ușurel deoparte, Dora știe. E acela. Pentru ea a venit. Și, cu o voce înăbușită, tremurătoare, moșul o roagă să-i facă loc lângă ea în pătuț și să nu-i fie frică. „Ți-am adus, zice el în șoaptă, foindu-se și foșnind printre bulendre, cel mai frumos dar din lume... Șșș!”

Ermil s-a dus în piață pentru o undiță. E de necrezut, dar chiar voia o undiță de pescuit. Erau acolo sumedenie, grămezi-grămezi. S-a uitat, a cumpănit, a pus mâna, a arcuit peste balta imaginară, a lăsat în urmă și a depășit tot rândul de trestii, până a dat peste cel mai ciudat lucru din viața lui: pe o teigheluță de juma' de metru, un singur cub multicolor, cu margini cusute, cam cât un pumnișor de copil.

— Ce-i ăsta? a zis Ermil simțind cum îl furnică deodată din podul palmei până-n șira spinării și uitând instantaneu de pasiunea-i pescărească.

— Domnu', e lucru în sine, a zis țiganca, plictisită.

— Cu cât îl dai?

— Cu o sută, că mă grăbesc.

„Aha – și-a zis Ermil – toanta nici nu știe cât valorează unul de-adevăratelea.“

— Cincizeci, nici un bănuț în plus.

Așa s-a făcut că Ermil s-a întors, extaziat, cu lucrul în sine. În tramvai l-a ținut tot timpul la piept, lângă inimă.

A intrat în casă, o garsonieră incomodă, confort doi. S-a așezat pe pat (același prin care trecea, razant, câte o fată – fără să revină vreodată, naiba știe de ce), față în față cu biblioteca încărcată cu tomuri grele, filosoficești. Ermil e asistent la Filosofie. Sau, mai degrabă, e pescar-filosof.

Când prinde obște, se gândește întotdeauna, nu știe de ce, la monadele lui Leibniz. La roșioară, îl podidește paradoxul lui Zenon. Păstrăvul e heideggerian. În sfârșit, numai la lin, oscilează între lucrul în sine și perpetuum mobile.

A depus lucrul în sine pe un taburet și a așteptat. Mai întâi, s-a concentrat asupra lui. O zi, două, șapte. A mai dat o fugă să ronțăie ceva, din când în când, să tragă un gât de bere din frigiderul care s-a golit, cuminte. Dar a fugit cu sufletul la gură, fără să-l sature nici gustul, nici mireasma, să nu rateze momentul. Nimeni altcineva în lumea noastră, meschină ori numai mărginită, n-ar fi putut spune la ce folosește pătratul multicolor, mătăsos și rece la pipăit, cusut pe margini. Ermil, însă, îl sorbea din ochi cu o atenție neabătută. Știa că lucrul în sine, combinat cu inteligența materiei, îi va schimba viața. Așa se face că n-a mai lăsat telefonul în furcă și telefonul a murit, nu a mai deschis televizorul, iar revoluția română nici nu s-a petrecut. Se târa, din când în când, spre balcon, să fumeze o țigară, dar țigările s-au terminat. A cumpănit ultima țigară, ca un condamnat la moarte. A amânat-o trei zile. Vecinii ar putea spune cu precizie când a fost asta. „Duminică, la prânz!“ „Ba nu, marți seara. L-am văzut io, cu ochii mei!“ Dintr-o dată n-a mai ieșit nici pe balcon. În scurt timp, în garsoniera lui s-a lăsat liniștea aia pe care numai vecinii o aud.

Nu-i imposibil să-i fi trecut prin minte „Dar dacă nu folosește la nimic?“, dar poate că nu. Sensul secret al lucrului în sine nu se dezvăluie oricui. Nimeni nu știe.

Când Poliția a spart ușa, garsoniera era neatinsă, cu excepția lui Ermil, pe care l-au găsit storcoșit pe zid. Era mai subțire decât o foaie de hârtie, bine întins pe peretele de la apus, ca și cum un făcăleț formidabil s-ar fi rostogolit

exclusiv deasupra lui, într-o milionime de secundă. Anchetatorul s-a scărpinat în cap. Oare să-l răzuiască, pentru probe, din tencuială? Dar unde-s stropii de sânge? Unde-s mațele? Al dracu' caz!

Dar cubul ăla multicolor, agățat de degetele pergamentoase, cum rezistase impactului? Ce ciudățenie! Ce ciudățenie de cub! Ce strașnic alcătuit, cusut pe dinăuntru! L-a luat în palmă. Anchetator imprudent. L-a amețit atingerea răcoroasă. Ce dracu' e asta, la ce-o folosi? Întrebarea a făcut plici în capul lui și mintea a reacționat.

S-a luminat instantaneu: ăla e lucrul în sine, care-i va schimba viața. Și-a călcat peste onoare, conștiință și teamă, și l-a ascuns în buzunar.